

เทศบาลตำบลแม่สะเรียง

อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ข้อมูลพื้นฐาน

สถานที่ตั้ง

ตำบลแม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง

จังหวัดแม่ฮ่องสอน 58110

โทรศัพท์ 053-682-743

โทรสาร 053-682-743

ประชากร

2,836 คน

(ชาย 1,325 คน หญิง 1,511 คน)

พื้นที่

1.384 ตารางกิโลเมตร

(ครอบคลุมจำนวน 2 หมู่บ้าน 9 ชุมชน)

รายได้

19,533,364.52 บาท

(ไม่รวมเงินอุดหนุน,

เงินกู้ เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)

เงินอุดหนุน

18,379,919 บาท

คณะผู้บริหาร

นายมนตรี บำรุงกิจ

นายกเทศมนตรีตำบลแม่สะเรียง

ว่าที่ ร.ต.พูนศักดิ์ ดีมัน

ประธานสภาเทศบาลตำบลแม่สะเรียง

นายธนาพล ศิริกุลปิยรัตน์

ปลัดเทศบาลตำบลแม่สะเรียง

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน 12 คน

หญิง จำนวน - คน

เทศบาลตำบลแม่สะเรียง เป็นศูนย์กลางของอำเภอแม่สะเรียง มีความหลากหลายทางด้านชาติพันธุ์ ศาสนา และวัฒนธรรม แต่สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข มีความรัก ความสามัคคี กลมเกลียวกัน โดยคณะผู้บริหารเทศบาลตำบลแม่สะเรียง ได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ในการบริหารองค์กรภายใต้หลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการบริหารงานขับเคลื่อนนโยบายต่างๆ ไปสู่การปฏิบัติ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างทั่วถึง ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของเทศบาลตำบลแม่สะเรียง และมีการดำเนินงานในรูปแบบเครือข่าย มีการทำกิจกรรมร่วมกัน มีการสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ ด้านสถานที่ มีการติดต่อประสานงานในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภาคีเครือข่าย

มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมดำเนินการมาโดยตลอด โดยกระบวนการทำงาน มีเป้าหมายเดียวกันคือ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ เช่น เครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เครือข่ายด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และเครือข่ายด้านการป้องกันโรคติดต่อ โดยภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมกันผลักดันในระดับนโยบาย จนถึงระดับปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนสร้างกลไกในการดำเนินงานให้เอื้อต่อการดูแลกลุ่มเป้าหมาย มีแผนงานที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ ให้เกิดการเชื่อมโยงและสอดคล้องกับ แผนนโยบายของรัฐบาลและแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เกิดการดำเนินงานแบบบูรณาการ ที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการดำเนินงานร่วมมังกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนในท้องถิ่น และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนความเป็นเลิศในการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคมของเทศบาลตำบลแม่สะเรียง ได้แก่

โครงการ STC (Services To Care)

“อาสาอยู่เคียง แม่สะเรียงอยู่สุข”

STC (Services To Care) จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาการดูแลผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสทาง สังคมของเทศบาลตำบลแม่สะเรียงที่มีจำนวนมากกว่า 900 คน เป็นผู้ที่มีปัญหาสุขภาพ ขาดการดูแลเอาใจใส่ ไม่สามารถเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ ประกอบกับประชากรที่มีความ หลากหลายทางชาติพันธุ์ และศาสนา ที่ผ่านมาเทศบาลมีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาแต่ก็ยังไม่สามารถทำได้สำเร็จ ดังนั้นเทศบาลตำบลแม่สะเรียงได้ตระหนักถึง ปัญหาดังกล่าว จึงได้สร้างกลไกการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย ประกอบด้วยองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น กลุ่มและองค์กรชุมชนที่เป็นภาคประชาชน หน่วยงานรัฐในพื้นที่ ท้องที่ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) และกลุ่มจิตอาสา แบบมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา โดยดำเนินการ ตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง เพื่อเป้าหมายเดียวกัน คือการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในพื้นที่ จนเกิดเป็นเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพชีวิต STC เพื่อดำเนินการปรับหลักเกณฑ์ให้ ผู้สูงอายุได้เข้าถึงบริการสาธารณะต่างๆ ได้มากขึ้น

ผู้ที่เข้าร่วมโครงการจะต้องมีการสมัครก่อนแล้วจึงทำการคัดเลือกผู้สูงอายุเข้าร่วม โครงการ โดยมีการออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย ด้วยการแบ่งผู้สูงอายุ เป็นกลุ่ม คือ กลุ่มอยู่คนเดียว กลุ่มผู้พิการ กลุ่มอยู่กับลูกหลาน ซึ่งครบตามหลักเกณฑ์ของ โครงการจะมีผู้สูงอายุ 90 คน และที่เหลือไม่เข้าคุณสมบัติ มีการกำหนดสัญลักษณ์

บ้าน STC ไว้ มีการทำเมนูการให้บริการต่างๆ ด้านสุขภาพ สภาพแวดล้อม การใส่ชื่อและเบอร์โทรศัพท์ไว้ ซึ่งระยะแรกมีสมาชิกที่ไม่ยอมรับ และเกรงว่าจะเกิดความเข้าใจผิด เทศบาลจึงลงพื้นที่รับฟังปัญหาเพื่อชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจถึงบริการ โดยจะมีบริการรับ-ส่ง (รถกระบะ 4 ประตูของเทศบาล) มีระบบบริการดูแลผู้สูงอายุภายใน 5-10 นาที มีการปรับสภาพแวดล้อมของบ้าน มีการมอบกายอุปกรณ์ การดำเนินงานดังกล่าวได้ก่อให้เกิดการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันจนสามารถตอบสนองความต้องการได้ และในการดำเนินงานมีเครือข่ายร่วมทำ MOU เพิ่มขึ้นทุกปี จนปัจจุบันมีทั้งหมด 19 แห่ง และร่วมกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ในการออกแบบการพัฒนาการดูแลผู้สูงอายุ (กลุ่มติดบ้าน กลุ่มติดเตียง กลุ่มติดสังคม กลุ่มผู้พิการ) ให้ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง จนมีสมาชิก STC เพิ่มขึ้นทุกปี มีผู้สูงอายุได้รับประโยชน์และมีความพึงพอใจมากขึ้น ในการต่อยอดเทศบาลได้ร่วมกับประชาชนจนเกิดจิตอาสาด้านการให้บริการ ด้านการออกกำลังกาย ด้านสุขภาพ ด้านการป้องกันโรค การส่งเสริมอาชีพ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้วยการจัดเก็บข้อมูลและการพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่องด้วย Application App Sheet มีการนำข้อมูลมาวางแผนและกำหนดกิจกรรม ในปัจจุบัน STC มีจำนวน 75 ราย ซึ่งทั้งหมดจะถูกเก็บไว้ใน Application App Sheet แล้ว

ผลจากการดำเนินงานโครงการ STC เกิดการปรับปรุงระบบบริการและการดูแลผู้สูงอายุตามความเหมาะสมของกลุ่มผู้สูงอายุ ออกแบบหลักสูตรกิจกรรมผู้สูงอายุด้วยตนเองใน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสุขภาพ ด้านภูมิปัญญา ด้านเศรษฐกิจ และพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลผู้สูงอายุ ในรูปแบบ Application App Sheet เพื่อสามารถเข้าถึงและใช้ข้อมูลได้สะดวกและรวดเร็ว และเกิดการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างเทศบาลตำบลแม่สะเรียงกับหน่วยงานภายนอก มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกันเป็นประจำทุกปี เกิดการสร้างเครือข่ายการดำเนินงานด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่อง และเทศบาลตำบลแม่สะเรียงเป็นต้นแบบให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น นำไปปรับกระบวนการทำงานและการให้บริการให้เกิดความคล่องตัว สะดวกและรวดเร็ว จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลสองแคว อ.ดอยหล่อ จ.เชียงใหม่ โดยนำแนวทางในการดำเนินงานระบบ STC ไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ เช่น การนำธงสัญลักษณ์ไปทำเครื่องหมายประจำบ้านผู้สูงอายุกลุ่มเป้าหมาย เช่น ธงขาว สำหรับบ้านผู้สูงอายุที่ป่วยติดบ้าน ธงเหลืองสำหรับบ้านผู้สูงอายุที่ป่วยติดเตียง เป็นต้น

โครงการชุมชนปลอดโรค ชุมชนปลอดภัย

เนื่องจากในเขตเทศบาลตำบลแม่สะเรียงเกิดการระบาดของโรคไข้เลือดออกอย่างมาก ซึ่งพบมากในกลุ่มคนอายุ 10-25 ปี และกลุ่มคนที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ คือ เด็ก และ ผู้สูงอายุ ปัญหาของการแพร่ระบาดมักเกิดจากการเดินทาง การเคลื่อนย้ายถิ่น และภาชนะต่างๆ มีน้ำขัง ทำให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของลูกน้ำยุงลายจึงเกิดการแพร่ระบาดของโรค ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านสาธารณสุขของท้องถิ่น เทศบาลตำบลแม่สะเรียงจำเป็นต้องแก้ปัญหาดังกล่าวเป็นการเร่งด่วน จึงก่อให้เกิดเครือข่ายร่วมป้องกัน จึงได้จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการซึ่งมีนายอำเภอเป็นประธาน และภาคีเครือข่ายร่วมเป็นคณะกรรมการ โดยเทศบาลเป็นเจ้าของพื้นที่ มีหน้าที่ในการเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ในการลงพื้นที่ควบคุมโรค มีการสุ่มสำรวจในชุมชน อสม. จะเป็นแกนหลักดำเนินงานร่วมกับเทศบาลเพื่อฉีดพ่นยาฆ่าตัวอ่อนยุงลาย แล้วจัดทำรายงานส่งให้กับโรงพยาบาลแม่สะเรียง ทั้งนี้ หากพบผู้ป่วย อาสาสมัครชุมชนจะทำการแจ้งสาธารณสุขภายใน 3 ชม. รวมทั้งการแจ้งข้อมูล การดำเนินการควบคุมต้องทำภายใน 1 วัน โดยมี อบจ.แม่ฮ่องสอนเป็นผู้สนับสนุนอุปกรณ์ในการป้องกัน และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียงร่วมสนับสนุนเครื่องพ่นยาพร้อมอุปกรณ์ จากการทำดำเนินงานด้วยความร่วมมือของภาคีเครือข่าย ส่งผลให้มีจำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกลดลง ไม่พบผู้ป่วยใหม่ และไม่มีการระบาดออกไปนอกพื้นที่ซึ่งทางเทศบาลได้จัดเก็บข้อมูลและสถิติไว้

การดำเนินงาน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นแรก มาตรการเร่งรัดควบคุมโรคจากปลัดกระทรวงสาธารณสุขตามมาตรการ 3-3-1 ขั้นที่สอง คือ การใช้ Application เพื่อส่งข้อมูลการสำรวจลูกน้ำยุงลายของ อสม. กับโรงพยาบาลแม่สะเรียง ด้วยการส่งทุกวันศุกร์และทุกสิ้นเดือน ขั้นที่สาม คือ เทศบาลตำบลแม่สะเรียงสร้างเครือข่ายในชุมชน ให้ชุมชนดูแลตนเองเพื่อแบ่งเบาภาระของ อสม. โรงพยาบาลแม่สะเรียง และเทศบาลตำบลแม่สะเรียง เช่น สำรวจลูกน้ำยุงลายส่ง อสม.ในเขตรับผิดชอบของเครือข่าย เช่น โรงเรียน โรงงาน หอพัก เป็นต้น

ความสำเร็จของการดำเนินงาน คือ ประชาชนในชุมชนเกิดความตระหนักในการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกในครัวเรือนของตนเอง เกิดการพัฒนารูปแบบการป้องกัน ควบคุมการแพร่ระบาดของโรคในชุมชน เกิดการสร้างความเข้มแข็งในชุมชน ในการจัดการโรคระบาดด้วยตนเอง เกิดความร่วมมือ การมีส่วนร่วม และภาคีเครือข่าย ในการดำเนินการป้องกันและควบคุมการเกิดโรคระบาดในชุมชน และความสำเร็จในด้านนวัตกรรมการต่อยอด คือ ชุมชนมีการเฝ้าระวัง การควบคุมและป้องกันโรคติดต่อและภัยสุขภาพอย่างเป็นระบบ และมีอัตราการเจ็บป่วยจากโรคและภัยสุขภาพลดลง ชุมชนมีการควบคุมและป้องกันโรคทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่องทั้งในชุมชนและหมู่บ้าน เกิดเครือข่าย ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุด้านสุขภาพอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

โครงการอาสาป้องกันสาธารณภัย “เพื่อนช่วยเพื่อน” ภายใต้แนวคิดรู้แล้วรอด

ลักษณะพื้นที่ของอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอนเกือบทั้งหมดหรือร้อยละ 90 เป็นภูเขา ในช่วงฤดูฝนจึงเกิดเหตุน้ำป่าไหลหลากและดินโคลนถล่มเข้าสู่หมู่บ้าน ชุมชน และปิดทับเส้นทางสัญจรมาโดยตลอด และเมื่อต้นปี 2564 ที่ผ่านมาได้เกิดเหตุไฟไหม้รุนแรง อาคารปฏิบัติธรรมของวัดในพื้นที่ซึ่งเป็นไม้สักทั้งหมด ส่งผลให้เกิดความเสียหายโดยมีมูลค่ามากกว่า 75 ล้านบาท ด้วยเหตุนี้ เทศบาลตำบลแม่สะเรียงจึงริเริ่มประสานภาคีเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตอำเภอและจัดทำ “โครงการอาสาป้องกันสาธารณภัย “เพื่อนช่วยเพื่อน” ภายใต้แนวคิด “รู้แล้วรอด” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันป้องกันการเกิดเหตุ ให้ความช่วยเหลือระหว่างเกิดเหตุ และฟื้นฟูหลังเกิดเหตุ

เครือข่าย ประกอบด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง ตำรวจ ทหาร โรงพยาบาล สาธารณสุข เกษตรอำเภอ หน่วยงานปกครองในระดับจังหวัดและอำเภอ สมาคมนักข่าว ผู้ใหญ่บ้าน ประธานชุมชน อสม. อปพร. และสมาชิกกู้ภัย เกิดเป็นเครือข่าย ใน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับพื้นที่ ระดับท้องถิ่น และระดับอำเภอ ทั้งนี้ เทศบาลตำบลแม่สะเรียงได้เป็นแกนกลางในการประสานและชักจูงเครือข่ายโดยสร้างการรับรู้ปัญหา ร่วมกันกำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ในการทำงานร่วมกัน ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันตัดสินใจ ร่วมกันแก้ไขปรับปรุง มีการเกื้อหนุนพึ่งพาซึ่งกันและกัน และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารหรือองค์ความรู้ในการดำเนินงานร่วมกัน

ทั้งนี้ เทศบาลตำบลแม่สะเรียงได้ดึงจุดแข็งของแต่ละภาคีเครือข่ายมาใช้ในการดำเนินงานร่วมกัน ส่งผลให้การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่อำเภอแม่สะเรียงตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างครบวงจร กล่าวคือ

- ๑ เทศบาลตำบลแม่สะเรียง มีจุดแข็งด้านบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการภัยพิบัติโดยมีชุมชนเป็นฐาน การจัดการความเสี่ยงด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยชุมชน และการเรียนรู้สู่ภัยพิบัติ เป็นต้น
- ๑ เทศบาลตำบลแม่ยวม มีจุดแข็งด้านเครือข่ายสมาชิก อปพร. ด้านการกู้ชีพกู้ภัยกรณีฉุกเฉิน ระบบ EMS และมีความรู้ความชำนาญด้านการจัดการภัยดินโคลนถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
- ๑ เทศบาลตำบลเมืองยวมใต้ มีจุดแข็งด้านการกู้ชีพกู้ภัยกรณีฉุกเฉินด้านสาธารณภัยที่มีลักษณะของอุบัติเหตุหมู่ ด้านการค้นหาและกู้ชีพทางน้ำ
- ๑ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกาศ มีจุดแข็งและความเชี่ยวชาญด้านการจัดการปัญหาไฟป่าและหมอกควัน
- ๑ ปกครองอำเภอแม่สะเรียง มีจุดแข็งด้านการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพราะเป็นหน่วยงานที่มีความน่าเชื่อถือและมีอำนาจในการสั่งการ
- ๑ สมาคมนักข่าวอำเภอแม่สะเรียง มีจุดแข็งด้านการประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้เข้าถึงประชาชนและกลุ่มเป้าหมาย

กิจกรรมการดำเนินงานของเครือข่ายแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ การดำเนินงานก่อนเกิดเหตุ การดำเนินงานขณะเกิดเหตุ และการดำเนินงานหลังเกิดเหตุ โดยมีรายละเอียดดังนี้

◎ **การดำเนินงานก่อนเกิดเหตุ** ได้แก่ การฝึกอบรมการจัดการภัยพิบัติแบบมีส่วนร่วม การกำหนดแนวทางปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือขณะเกิดเหตุและการฟื้นฟูหลังเกิดเหตุ การวางแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การจัดเตรียมพร้อมด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร กำหนดวิธีการแจ้งเตือนภัย การแต่งตั้งมิสเตอร์เตือนภัยประจำหมู่บ้าน และการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน

◎ **การดำเนินงานขณะเกิดเหตุ** ศูนย์เฉพาะกิจประสานขอความร่วมมือไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ที่สุดเพื่อลงพื้นที่ให้ความช่วยเหลือ และมีการประสานหน่วยงานอื่นหากเกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเครือข่าย

◎ **การดำเนินงานหลังเกิดเหตุ** ได้แก่ การฟื้นฟูสภาพพื้นที่และเยียวยาสภาพจิตใจของประชาชน หากจำเป็นมีการขอรับเงินบริจาคและสิ่งของที่จำเป็นเพื่อช่วยเหลือและเยียวยาผู้ประสบภัย

การรวมตัวเป็นเครือข่ายเป็นการผนึกกำลังที่ก่อให้เกิด “พลังทวีคูณ” หรือผลลัพธ์ที่ได้จากการทำงานเป็นเครือข่ายดีกว่าผลรวมที่เกิดจากการปล่อยให้ต่างคนต่างทำแล้วนำผลลัพธ์ของแต่ละคนมารวมกัน ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุดเพราะโครงการอาสาป้องกันสาธารณภัย “เพื่อนช่วยเพื่อน” ภายใต้แนวคิดรู้แล้วรอดทำให้เกิดเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในอำเภอแม่สะเรียงที่มีความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจและทักษะความสามารถ เข้าถึงพื้นที่เกิดเหตุได้รวดเร็ว ให้ความช่วยเหลือประชาชนได้มากขึ้น และลดจำนวนผู้เสียชีวิตและความเสียหายได้มากขึ้น รวมถึงเกิดการคุ้มค้ำด้านการใช้ทรัพยากรทั้งงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และกำลังคนร่วมกันระหว่างเครือข่าย นอกจากนี้ เครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในอำเภอแม่สะเรียงจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เพราะเทศบาลตำบลแม่สะเรียงในฐานะผู้เชื่อมโยงประสานภาคีเครือข่ายได้มุ่งขยายสมาชิกเครือข่ายให้ครอบคลุมกว้างขวางมากขึ้นและวางแผนการดำเนินงานที่ก่อก่อความร่วมมือ (MOU) เพื่อเสริมสร้างความร่วมมืออย่างเป็นทางการ